

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Innehållsansvar: Hedvig Ødegård, (hedde1), Röntgensjuksköterska

Granskad av: Katarina Andersson, (katan15), Överläkare

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Giltig från: 2024-11-15

Giltig till: 2026-11-14

Helkroppsröntgen vid misstanke om barnmisshandel

Förändringar sedan föregående version

Förlänger giltighetsdatum. Läger till text om rutin vid helkroppundersökning barn som inkommer utanför kontorstid.

Katarina Andersson har lagt till att röntgen av skallen inte behöver göras om DT hjärna har eller ska utföras, och ändrat till att det är indicerat med upprepade undersökning efter ca 2 veckor (och inte bara lämpligt).

Ändrat till att DT Hjärna ska göras på barn <1 år, och inte <2 år som tidigare.

Lagt till bildtagningsrutin för den upprepade undersökningen.

Syfte

Att tydliggöra arbetsbeskrivning vid undersökning om misstanke vid barnmisshandel.

Förutsättningar

Ansvar

All personal inom Bild- och Funktionsmedicin, Radiologi.

Avgränsningar

Dokumentet gäller för röntgensjuksköterskor och läkare inom Bild och Funktionsmedicin, Radiologi, SkaS vid prioritering, berättigandebedömning, utförande och bedömning.

Utförande

En helkroppsröntgen av barn, i utredningssyfte av barnmisshandel, härefter benämnt helkropp, räknas som en subakut undersökning. Då detta är en tidskrävande undersökning för personal på lab, och tar plats för andra mer brådskande undersökningar, utförs den EJ på obekvämt arbetstid (kväll, natt och helgdag).

Utredning av dessa barn är mycket viktig, och ska inte fördröjas i flera dagar. I vanliga fall utförs undersökning nästkommande vardag. Skulle en remiss på helkropp inkomma i anslutning till röda dagar, kommer undersökningen behöva utföras även på obekvämt arbetstid. Vid flera efterföljande röda dagar, ska undersökning bokas in på morgontid nästkommande dag, även om detta räknas som en helgdag (förslagsvis 07.30). Röntgenpersonal får komma överens med barnavdelningen, om tid för undersökning och förberedelser av patient. Vi ser att vi har det lugnast tidigt på morgonen, särskilt på helger, och att detta kommer att påverka den akuta verksamheten minst.

Förberedelser

Då detta är en lång undersökning som tar minst en timme, är det mycket viktigt att barnet kommer väl förberett. Mindre barn bör ha ätit innan och beroende på ålder fått lugnande, exempelvis Dexdor innan undersökning. Barnet kommer via barnavdelningen om barnet är inlagt eller via barndagvården om barnet kommer hemifrån. Vi önskar att sjuksköterska från barnavdelningen/ barndagvården är med vid undersökning. Informera avdelningen om hur lång tid undersökningen tar, att det är väldigt många bilder, och att det är viktigt att barnet ligger stilla under hela undersökningen.

Bildtagning

Symptomgivande områden röntgas med komplett undersökning enligt separata PM.

Skalle: Frontal- halvaxial- och sidobild. Om inte DT hjärna har eller ska utföras.

Thorax: Inklusive klaviklar och axlar, och vridbild 20 grader åt vardera hållet.

Rygg: Sidobild, både hals- bröst- och ländrygg.

Bäcken: Frontalbild.

Överarm: Frontalbild bilateralt.

Underarm: Frontalbild bilateralt.

Armbåge: Sidobild bilateralt. Frontalbild bilateralt om det inte finns bra frontalbilder på över- eller underarm.

Hand: Frontalbild bilateralt, inkl handleden.

Handled: Sidobild bilateralt.

Lårben: Frontalbild bilateralt.

Underben: Frontalbild bilateralt.

Fotled: Sidobild bilateralt.

Knäled: Sidobild bilateralt. Frontalbild bilateralt om det inte finns bra frontalbilder på lårben eller underben.

Fot: Frontalbild bilateralt.

DT-Hjärna ingår i rutinen vid misstänkt barnmisshandel av små barn (<1 år).

Vid misstänkt barnmisshandel är det också indicerat att upprepa skelettundersökningen efter ca 2 veckor för att dels upptäcka frakturer som inte fanns/inte syntes på första undersökningen, dels åldersbestämma kända frakturer.

Bildtagning andra undersökningen

Diskutera med ansvarig radiolog om ytterligare bilder ska tas, exempelvis område med tidigare påvisad skada eller svårbedömt fynd.

Thorax: Bröstkorg inkl. axlar och alla revben. Frontalbild samt frontala vridningar ca 20 grader

Överarm: Frontalbild bilateralt

Underarm: Frontalbild bilateralt

Armbåge: Frontalbild bilateralt om bildmaterialet av armbågen inte är komplett på övriga bilder

Lårben: Frontalbild bilateralt

Underben: Frontalbild bilateralt

Fotled: Frontalbild bilateralt om bildmaterialet av fotleden inte är komplett på övriga bilder

Knäled: Frontalbild bilateralt om bildmaterialet av knäleden inte är komplett på övriga bilder

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Innehållsansvar: Hedvig Ødegård, (hedde1), Röntgensjuksköterska

Granskad av: Katarina Andersson, (katan15), Överläkare

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9700-757502554-134

Version: 7.0

Giltig från: 2024-11-15

Giltig till: 2026-11-14